
Kronika * Chronicle * Хроника

Seminaras „Tvarios energetikos plėtros rodikliai“

2002 m. gegužės 13–17 d. Italijoje, Trieste, Tarptautiniame teorinės fizikos centre įvyko seminaras, kurį suorganizavo Tarptautinė atominės energetikos agentūra (TATENA) kartu su Tarptautine energetikos agentūra, JT TATENA ir kitų tarptautinių organizacijų koordinuojamo tyrimų projekto „Tvarios energetikos plėtros rodikliai“ pagrindu. Seminare dalyvavo atstovai iš įvairių pasaulio šalių: Lietuvos, Slovakijos, Brazilijos, Meksikos, Rusijos, Kubos, Indijos ir kt.

Seminaro pranešimų ir praktinio darbo metu susipažinta su tvarios energetikos plėtros rodiklių (ISED) paketu, jo sudarymo metodologija, diskusijų metų aptartos šiam paketui pritaikyti reikalingos statistinės procedūros. Seminare pranešimus padarė atstovai iš įvairių tarptautinių organizacijų. Kathleen Abdalla iš JT Tvarios plėtros skyriaus kalbėjo apie dar 1992 m. JT Aplinkos ir plėtros konferencijoje Rio de Žaneire pasirašytos Dienotvarkės 21 pagrindinius aspektus, kurie įvertina keturias tvarumo dimensijas – socialinę, ekonominę, aplinkosauginę ir institucinę. Taip pat akcentuotas JT tvarios plėtros

komisijos iškeltas pagrindinis uždavinys – tvarios energetikos plėtros įgyvendinimas visose šalyse – ir su juo susijusios pagrindinės problemos. Difulio Carmen ir Sohbet Karbuz iš Tarptautinės energetikos agentūros kalbėjo apie ISED rodiklių įvertinimo svarbą, apie įvairių pasaulio šalių statistinių duomenų harmonizavimą, kuris palengvintų įvairių šalių rodiklių palyginamumą. ISED paketo sudarymo metodologiją pristatė Gareguine Aslanian iš Maskvos Energetikos politikos centro. August Gotzfried iš Eurostato kalbėjo apie jų įstaigos veiklą, pristatė leidžiamus leidinius, kuriuose pateikiama apie 80 energetikos rodiklių, daugiausiai ES narių duomenys. Ivan Vera iš TATENA pateikė ISED paketo taikymo galimybių pavyzdžių.

Seminaro praktinio darbo metu atlikti pirmieji bandymai sudaryti šalies pagrindinių ISED rodiklių kitiemo laiko eilutes, aptartas rodiklių paketo plėtrai ir įgyvendinimui atskirose šalyse reikalingas nuoseklumas ir palyginamumas. Seminare padaryti du pranešimai apie ISED paketo taikymo Lietuvoje galimybes ir Lietuvos patirtį taikant tvarios plėtros rodiklius.

Tokie seminarai ne tik suteikia naujų ir įdomių žinių, bet ir padeda šalims bendradarbiauti tvarios energetikos plėtros srityje.

Dr. Inga Konstantinavičiūtė
*Lietuvos energetikos instituto
Energetikos kompleksinių tyrimų laboratorija*

„Efektyvaus apšvietimo plėtos kryptys“

Iš kairės į dešinę: dr. Ramūnas Balsys, dr. Feliksas Zinevičius, dr. Alfonsas Vaškys

Tradicinė 5-oji tarptautinė efektyvaus apšvietimo konferencija RIGHT LIGHT 5 įvyko 2002 m. gegužės 29–31 d. Prancūzijos pietuose – Nicoje. RIGHT LIGHT konferencijos organizuojamos kas dvejus metus. Konferencijų pranešimuose pateikiami įvairiose apšvietimo srityse vykdomų programų rezultatai, nagrinėjami apšvietimo kokybės ir standartizavimo klausimai, pristatomos naujausios apšvietimo technologijos.

Šioje, Europos Komisijos per ASVE ir OPET programas remiamoje, konferencijoje įvyko 15 posėdžių, Europos ir kitų kontinentų valstybių atstovai

perskaitė daugiau nei 60 pranešimų. Vienam posėdžių, skirtam viešajam apšvietimui, vadovavo dr. Feliksas Zinevičius. Baltijos valstybių atstovai pristatė tris pranešimus: „Esminis požiūris į būsto apšvietimo strategiją Latvijoje“ (D. Blumberga, A. Blumberga, I. Veidenbergs), „Energijos taupymas gatvių apšvietimui Lietuvoje – renovacijų kryptys“ (R. Balsys, A. Mikulionis, V. Pakėnas, A. Vaškys) ir „Energijos vartojimo apšvietimui mažinimo potencialas Lietuvoje“ (A. Vaškys, F. Zinevičius, M. Grimmig).

Europos Sąjungos Klimato kaitos programoje pažymėta, kad Europa gali realizuoti Kioto protokole užfiksuotas gamtosaugines užduotis. Šiame procese išryškėja ir efektyvaus apšvietimo svarba, nes išplėtotos pramonės valstybėse apšvietimui elektros suvartojama 20–30% galutinių elektros energijos poreikių.

Pastarojoje konferencijoje daug dėmesio skirta natūralaus bei dirbtinio apšvietimo derinimo ir valdymo klausimams; taip pat autostradų, gatvių, gyvenamųjų patalpų, darbo vietų apšvietimui; žmogaus veiksmui, šviesos taršai. Nagrinėtos efektyviausių šviesos šaltinių: kompaktinių liuminescencinių lempų, natrio, metalų halogenų lempų, šviesos diodų didesnio panaudojimo apšvietimui perspektyvos.

Konferencijoje dalyvavę dr. Feliksas Zinevičius (LEI), dr. Ramūnas Balsys ir dr. Alfonsas Vaškys (KTU) ne tik padarė pranešimus, bet ir susipažino su konferencijos metu veikusia naujausių apšvietimo technologijų paroda, stendiniais pranešimais. Konferencijoje įgyta patirtis ir sukaupta medžiaga bus panaudota diegiant energiją taupančias apšvietimo technologijas ir standartus Lietuvoje.

Dr. Feliksas Zinevičius
Lietuvos energetikos institutas
Dr. Alfonsas Vaškys
Kauno technologijos universitetas